

Ettevõtlusõppe spetsialiseeritud moodulid

Viienda taseme kutseõpe

Kutsehariduse moodulite töögrupp

Tallinn 2017

Ettevõtlusõppe spetsialiseeritud moodulid on mõeldud kasutamiseks valikõpingute moodulina viienda taseme kutseõppekavades, laiendades ja täiendades põhiõpingute moodulis „Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused“ omandatud esmaseid ettevõtlusalaseid kutseoskusi.

Ettevõtlusõppe spetsialiseeritud moodulid on rakendatavad teeninduse, tootmise või loomemajandusega seotud erialadel. Moodulitel on 4 EKAP mahus ühisosa ja 2 EKAP mahus spetsialiseeritud osa.

Materjal on valminud Euroopa Sotsiaalfondi poolt rahastatava programmi

„Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“

1. tegevussuuna raames ja selle väljatöötamisel on osalenud järgmised kutsehariduse moodulite töögrupi liikmed: Katrin Kivisild, Tiina Aidnik, Elen Raudsepp, Sirje Rekkor, Krista Loogma, Eneken Titov, Mari Tikerpuu, Jane Mägi

Ettevõtlusõppe moodulid koos spetsialiseerumistega viienda taseme kutseõppekavades

Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet

- teeninduses,
- tootmises või
- loomemajanduses

Mooduli baasosa, kõigile ühine, maht: 4 EKAP

Mooduli õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
1. hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda 0,8 EKAP	1.1. analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast
	1.2. analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda
	1.3. koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest
2. kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele 0,8 EKAP	2.1. kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest
	2.2. põhjendab juhendi alusel meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest
3. kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast 1,5 EKAP	3.1. koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognooosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist
	3.2. hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast
	3.3. kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast
4. kavandab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelitest 0,9 EKAP	4.1. kavandab ettevõtte asutamisprotsessi, lähtudes äriseadustikust
	4.2. kirjeldab meeskonnatööna juhtimistegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest
	4.3. koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelitest, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast

a) spetsialiseerumine: Teenindusettevõtlus
Maht 2 EKAP

Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid
<p>5. kavandab teenindusprotsessi arvestades teenindusjuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohaldatavaid nõudeid</p> <p>2 EKAP</p>	<p>5.1. kirjeldab kliendi teekonna lähtudes teenusedisaini põhimõtetest ja valdkonnale</p>
	<p>5.2. kavandab teenindusprotsessiks vajalikud ressursid</p>
	<p>5.3. kavandab teeninduspersonalitöökorralduse lähtudes teenindusprotsessist</p>
	<p>5.4. kavandab teenuse müügi lähtudes sihtrühma eripärast</p>

a) spetsialiseerumine: Tootmisettevõtlus
Maht 2 EKAP

Õpiväljund	Hindamiskriteeriumid
<p>5. kavandab tootmisprotsessi arvestades protsessijuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohalduvaid nõudeid</p> <p>2 EKAP</p>	<p>5.1. põhjendab tootmisprotsessi vastavust kavandatud ärimudelile lähtudes kohalduvatest nõuetest</p>
	<p>5.2. kavandab tootmisprotsessiks vajaliku tarneahela, sh ressursid</p>
	<p>5.3. arvutab toote omahinna lähtudes kavandatud tootmisprotsessist</p>
	<p>5.4. kavandab tootmispersonalitöökorralduse vastavalt ärimudelile</p>

b) spetsialiseerumine: Loomettevõtlus
Maht 2 EKAP

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
<p>5. kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loomingulisest ideest loomettevõtte</p> <p>2 EKAP</p>	<p>5.1. kirjeldab tootearenduse lähtudes ärimudelit</p>
	<p>5.2. arvutab toote omahinna arvestades toote või teenuse eripära</p>
	<p>5.3. kavandab tootesitluse ja müügi lähtudes sihtrühmast</p>
	<p>5.4. kirjeldab loovust soodustava töökeskkonna loomist lähtudes ärimudelit</p>

Mooduli rakenduskava

Viienda taseme kutseõpe

Ettevõtlusõppe moodul spetsialiseerumisega teenindusele, tootmisele või loomemajandusele					Maht: 4+2 EKAP
Mooduli eesmärk:		õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet teeninduses, tootmises või loomemajanduses			
Ettevõtluskeskkond	Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda	<p>HK 1.1. analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärieetikast</p> <p>HK 1.2. analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda</p> <p>HK 1.3. analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust arvestades sihtturgu ja ettevõtluskeskkonda</p> <p>HK 1.4. koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ettevõtlus - Ettevõtte toimimine - Ettevõtluskeskkond - Kultuuridevahelised erinevused - Ettevõtjana tegutsemine - Äriidee ja ärimudel 	<ul style="list-style-type: none"> - Enda võimaluste ja riskide hindamine - Analüüsioskus - Planeerimisoskus - Suhtlemis- ja koostööoskus - Äriidee kavandamine - Ärimudeli koostamine - Meeskonnatöö 	<ul style="list-style-type: none"> - Positiivne hoiak ettevõtluse suhtes - Loovus - Motivatsioon (meeskonnatöös) - Algatusvõime (meeskonnatöös) - Kultuuriteadlikkus - Keskkonnateadlikkus - Emotsioonide juhtimine (meeskonnatöös)
	0,8 EKAP		Õppemeetodid	Hindamisülesanded	Teemad
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhiseist ➤ Kohtumine ettevõtjaga (rühmatöö) ➤ Õppekäik ettevõttesse ➤ Töövarjuna ettevõttes ➤ Intervjuu ettevõtjaga (rühmatöö) ➤ Lood (sh videod) ettevõtetest ja ettevõtjatest ➤ Mõistekaart rühmatööna ➤ Ajurünnak 	<p>1) Struktureeritud aruanne ja selle esitlus rühmatööna: Ettevõtte kirjeldus, huvigrupid ja keskkond (vorm, meedium vaba), meeskonnatöö analüüs ja hinnang</p> <p>2) Individuaalne SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana</p> <p>3) Kompleksülesanne: Äriidee ja selle analüüs (turg, makrokeskkond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ettevõtte ○ Ettevõtlus ○ Ettevõtja ○ Ettevõtlikkus ○ Ettevõtluskeskkond ○ Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele ○ Äriidee ○ Ärimudelid ○ Meeskonnatöö 	

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Videolugu (video-, foto-reportaaž ettevõttest rühmatööna) ➤ Ideekaart: äriidee õpitavas valdkonnas ➤ Ärimudeli koostamine ja esitlemine rühmatööna ➤ Analüüsimeetodid (SWOT, PESTLE, juhtumianalüüs) 	4) Kompleksülesanne: Ärimudeli koostamine ja esitlus	
Turg ja turundus	Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele 0,8 EKAP	HK 2.1. kirjeldab meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest HK 2.2. põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest	<ul style="list-style-type: none"> – Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal – Konkurents – Turunduseesmärgid ja -tegevused 	<ul style="list-style-type: none"> – Toote, tarbija ja turu analüüs ja hindamine – Turundustegevuste valik – Analüüsioskus – Probleemilahendusoskus – Planeerimisoskus 	<ul style="list-style-type: none"> – Loovus – Eetilisus (sihtrühma analüüsi juhend)
			Õppemeetodid	Hindamisülesanded	Teemad
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mõistekaart rühmatööna: toote kirjeldus ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: Sihtrühmade analüüs ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): turundustegevuste plaan 	5) Struktureeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitlus rühmatööna: Sihtrühmade kirjeldus ja turundustegevuste loetelu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal ○ Konkurents ○ Turunduseesmärgid ○ Turundusmeetmistik ○ Turuanalüüs ○ Turundusuuring
Finantsid	Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast 1,5 EKAP	HK 3.1. koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi lähtudes äriideest ja turuanalüüsist tavast HK 3.2. hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi	<ul style="list-style-type: none"> – Tulude ja kulude ringkäik – Ressursid – Ettevõtte tulud ja kulud – Majandusarvestuse alused: bilanss, kasumiaruanne, rahavood – Ärimudeli tulud ja kulud 	<ul style="list-style-type: none"> – Eelarvete koostamine – Müügiprognoos – Kasumiplaan – Bilansiproognoos – Asjakohaste õigusaktide kasutamine – Raamatupidamise hea tava järgimine 	<ul style="list-style-type: none"> – Süsteemmõtlemine – Eetilisus
			Õppemeetodid	Hindamisülesanded	Teemad
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Juhtumianalüüsid (näidisülesanded) rühmatööna 	6) Kompleksülesanne meeskonnatööna:	<ul style="list-style-type: none"> ○ Majanduskeskkond ○ Tulude ja kulude ringkäik

		<p>lähtudes loodud äriidee valdkonnast</p> <p>HK 3.3. kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilanss ➤ Juhtumianalüüs: ettevõtte finantseerimisvõimalused ➤ Praktiline meeskonnatöö: ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos seoste/viidetega õigusaktidele ja/või heale tavale 	<p>investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiproognoos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ressursid ○ Ettevõtte tulud ja kulud ○ Majandusarvestuse põhialused (eelarved, kasumiaruanne, bilanss) ○ Äriseadus, raamatupidamise seadus, võlaõigusseadus ○ Ettevõtte maksud ○ Ärimudeli finantsosa: tulud ja kulud
Ettevõtte juhtimine	Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelist	<p>HK 4.1. kavandab ettevõtte asutamisprotsessi lähtudes äriseadustikust</p> <p>HK 4.2. kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest</p> <p>HK 4.3. koostab ettevõtte arengustrateegia lähtudes ärimudelist, finantsprognoosidest ja ettevõtluskeskkonnast</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ettevõtte asutamine – Organisatsioon – Strateegiline juhtimine – Juhtimistegevused – Äriseadustik 	<ul style="list-style-type: none"> – Ettevõtte käivitamine – Ettevõtte strateegilise juhtimise kavandamine – Juhtimistegevuste kavandamine – Analüüsioskus – Planeerimisoskus – Suhtlemisoskus – Koostööoskus 	<ul style="list-style-type: none"> – Algatusvõime – Motivatsioon – Arenguskuumus – Meisterlikkus – Süsteemsus – Emotsioonide juhtimine (meeskonnatöö) – Eetilisus
	0,9 EKAP		Õppemeetodid	Hindamisülesanded	Teemad
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtlusvormide võrdlus ➤ Juhtumianalüüsid juhtimisest ja strateegiatest 	<p>7) Ettevõtte asutamisprotsessi kirjeldus/mudel ja selle esitlus meeskonnatööna</p> <p>8) Ettevõtte arengustrateegia (kolmeks aastaks) meeskonnatööna, lähtudes juhendist ja selle esitlus</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ärimudeli koostamine ○ Ettevõtte asutamine ○ Ettevõtlusvormid ○ Meeskonnatöö ○ Organisatsioon (inimesed, struktuur, eesmärk) ○ Juhtimistegevused ○ Strateegiline juhtimine

a) spetsialiseerumine: Teenindusettevõtlus

Spetsialiseerumine: teenindus	Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
		<p>kavandab teenindusprotsessi arvestades teenindusjuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohaldatavaid nõudeid</p> <p>2 EKAP</p>	<p>HK 5.1. kirjeldab kliendi teekonna lähtudes teenusedisaini põhimõtetest ja valdkonnale kohaldatavatest nõuetest</p> <p>HK 5.2. kavandab vajalikud ressursid lähtudes teenindusprotsessist</p> <p>HK 5.3. kavandab teeninduspersonalitöökorralduse lähtudes teenindusprotsessist</p> <p>HK 5.4. kavandab teenuse müügi lähtudes sihtrühma eripärast</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Teenusedisaini põhimõtted – Teenindusprotsess ja selle kvaliteet – Teenindusjuhtimine – Klienditeekond – Sihtrühma profiil – Teeninduspersonal ja selle töökorraldus – Teenuse müügi eripära ja teenuse müügi kanalid <p>Õppemeetodid</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (teenusedisaini mudel): klienditeekonna kavandamine lähtudes teenusedisaini põhimõtetest ja valdkonnale kohaldatavatest nõuetest ➤ Praktiline meeskonnatöö: disainitud teenuse müügiks vajalike ressursside ja personalitöökorralduse kavandamine ➤ Mõistekaart: teenuse müügi eripära ja müügikanalid 	<ul style="list-style-type: none"> – Suhtlemisoskused – Koostööoskused – Teenuse disainimine – Teenindusprotsessi kavandamine – Ressursside kavandamine – Teeninduspersonalitöökorralduse kavandamine – Teenuse müügi kavandamine <p>Hindamisülesanded</p> <p>9) Projektitöö: teenuse disainimine ja müügi kavandamine Esitlus meeskonnatööna.</p>

b) spetsialiseerumine: Tootmisettevõtlus

Spetsialiseerumine: tootmine	Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	kavandab tootmisprotsessi arvestades protsessijuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohalduvaid nõudeid 2 EKAP	HK 5.1. põhjendab tootmisprotsessi vastavust kavandatud ärimudelile lähtudes kohalduvatest nõuetest HK 5.2. kavandab tootmisprotsessiks vajaliku tarneahela, sh ressursid HK 5.3. arvutab toote omahinna lähtudes kavandatud tootmisprotsessist HK 5.4. kavandab tootmispersonalitöökorralduse vastavalt ärimudelile	<ul style="list-style-type: none"> - Tootmisprotsess - Tootearendus - Tarneahel - Toote omahind 	<ul style="list-style-type: none"> - Tootmisprotsessi kavandamine - Tarneahela kavandamine - Omahinna arvutamine - Planeerimisoskus - Suhtlemisoskus 	<ul style="list-style-type: none"> - Keskkonnateadlikkus - Eetilisus - Algatusvõime - Meisterlikkus - Süsteemsus
			Õppemeetodid <ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktilised tööd meeskonnatööna juhendi alusel ➤ Praktilised ülesanded toote omahinna kujundamise kohta 	Hindamisülesanded 9)Kompleksülesanne: tootmisprotsessi põhjendus, tarneahela kavandamine, toote omahinna arvestamine, tootmispersonalitöökorralduse kavandamine Kompleksülesande esitlus	Teemad <ul style="list-style-type: none"> ○ Tootmisprotsess ○ Tootearendus ○ Tarneahel ○ Tootmisjuhtimine ○ Toote omahind

c) spetsialiseerumine: Loomettevõtlus

Spetsialiseerumine: loomemajandus	Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teadmised	Oskused	Hoiakud
	kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loomingulisest ideest loomeettevõtte 2 EKAP	<p>HK 5.1. kirjeldab tootearenduse lähtudes ärimudelist</p> <p>HK 5.2. arvutab toote omahinna arvestades toote või teenuse eripära</p> <p>HK 5.3. kavandab tootesitluse ja müügi lähtudes sihtrühmast</p> <p>HK 5.4. kirjeldab loovust soodustava töökeskkonna loomist lähtudes ärimudelist</p>	<p>– Tootearendusprotsess</p> <p>– Tootedisain</p> <p>– Innovatsioon</p> <p>– Intellektuaalne omand</p> <p>– Ärimudel</p>	<p>– Hinnakujundusmeetodid</p> <p>– Toote esitlus ja müük</p> <p>– Loovust soodustav töökeskkond</p>	<p>– Loovus</p> <p>– Probleemilahendus</p> <p>– Planeerimine</p> <p>– Eetilisus ja väärtuspõhisus</p>
			Õppemeetodid	Hindamisülesanded	Teemad
			➤ Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel	<p>9) Kompleksülesanne: tootearendusprotsessi kirjeldus, toote omahinna kujundamine, turundustegevused, toote esitlus meeskonnatöona</p> <p>10) Praktiline töö: Ettevõtte arengustrateegia lisa - loovust soodustava töökeskkonna kirjeldus või visuaal koos kirjeldusega</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tootearendus ○ Tootedisain ○ Innovatsioon ○ Hinnakujundus ○ Isiklik müük ⊖ Intellektuaalne omand ○ Loovust soodustav töökeskkond

Iseseisev töö	Mooduli õppemahu jaotus kontakttundide ja iseseisva töö tundide vahel sõltub õppekava rakendamisel kasutatavast õppe vormist.
Mooduli kokkuvõttev hindamine	Mooduli õpiväljundite saavutatust hinnatakse mitmeeristavalt, põhimõttel arvestatud/ mitte arvestatud. Õppija on omandanud mooduli õpiväljundid hindamiskriteeriumitega määratud tasemel ja hindamisel on tulemuseks arvestatud (A), kui õpilane on sooritanud kõik hindamisülesanded sh iseseisva töö nõuetekohaselt ja tähtaegselt.
Õppevara	<p>Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) <i>Ettevõtluse alused</i>. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ettevõtluse%20alused%20õpilasele.pdf</p> <p>Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) <i>Ideest eduka ettevõtte</i>. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ideest%20eduka%20ettevõtte.pdf</p> <p>Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) <i>Ärimudeli generatsioon</i>, Rahvusraamatukogu kirjastus</p>

Kärsna, O. (2009). *Pisiettevõtja käsiraamat*, Kirjastus Ilo

Zeiger, Peedu (2013). *Vajalikke teadmisi ettevõtlusest*. E-õpik. TLÜ <http://ettevotlusope.weebly.com/>

Suppi, K. (2013) *Ettevõtlusõpik-käsiraamat*, Atlex

Pärna, O jt (2016) *Töö ja oskused 2025*, Kutsekoda OSKA programm

Töötamise tuleviktrendid <http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tuleviktrendid/tootamise-tuleviktrendid-2016/>

Teder, J., Varendi, M. (2008) *Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine*. HTM, SA Innove

Jaansoo, A. (2012) *Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ülesannete kogu*. SA Innove
<http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Õppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf>

Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) *Majandusõpik gümnaasiumile*. Junior Achievement Eesti SA

Kuusik, A. (2010) *Teadlik turundus*. TÜ kirjastus

Mägi, J. *Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused* (2011)
http://www.e-ope.ee/download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf

Eamets, R jt (2012) *Ettevõtlikkusest ettevõtluseni*, SA Teadlik Valik

TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) *Ettevõtlikkusest ettevõtlikkuseni töövihik*
<https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9>

Mägi, J. (2011) *Organisatsioon ja juhtimine*. E-kursus web.ametikool.ee/jane/okj

Alas, R. (2008) *Juhtimise alused*. Külüm

Alas, R (2005) *Personalijuhtimine*. Külüm

e-äriregistri Ettevõtjaportaali <https://ettevotjaportaali.rik.ee>

Äriseadustik <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv>

Eesti.ee https://www.eesti.ee/est/ettevotte_registreerimine

EAS <http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ettevotte-rajamisega-seotud-toimingud/>

EAS <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringu/>

EAS isegeneeruvate finantsprognoside vormid http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ressusside-vaiadus_rahakaibe-plaan/

iPlanner <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringu/>

Maksu- ja Tolliamet www.emta.ee

Raamatupidamise Toimkond www.easb.ee <http://www.fin.ee/easb>

Raamatupidamise ja maksuinfo portaali www.rmp.ee www.rup.ee

Kiisler, A (2011) *Logistika ja tarneahela juhtimine*. Tallinn : Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus

Kendaru, A. (2011) *E-kursuse „Logistika alused“ materjalid*.
http://www.e-ope.ee/download/euni_repository/file/2487/Kendaru%20Logistika%20alused.pdf

Tootmise juhtimise käsiraamat. Tallinn : Äripäev

Riives, J., Lavin, J. (2014) *Tootmise korraldamine*. Õppematerjal kutsekoolidele. SA Innove
https://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/%C3%95ppe-%20ja%20juhendamaterjalid/mehaanika%20ja%20metall/%C3%95ppematerjal_1%20Tootmise_korraldamine_veebi.pdf

Viienda taseme ettevõtlusõppe moodul spetsialiseerumisega teenindus-, tootmis- või loomeettevõtlusele

4+2 EKAP

ÕV1. hindab äri võimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda

Ettevõtte
Ettevõtlus
Ettevõtja
Ettevõtlikkus
Ettevõtluskeskkond
Kultuurierinevused
Äriidee
Ärimudelid
Meeskonnatöö

HK 1.1. analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast

HK 1.2. analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda

HK 1.3. koostab ärimodeli lähtudes äriidee teostatavusest

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida

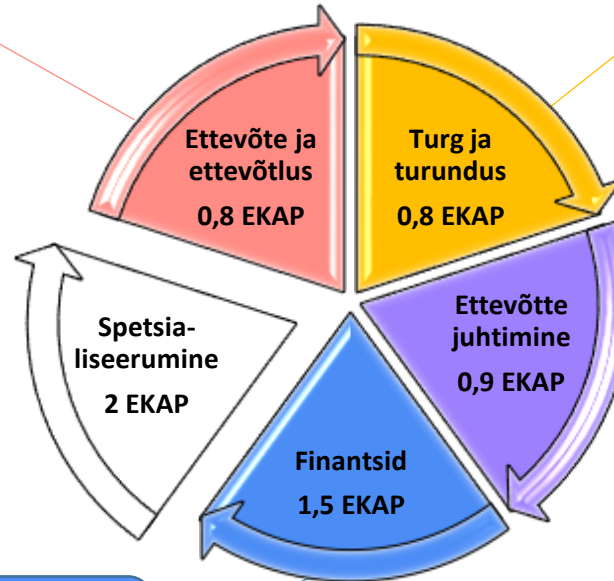
- teenindusettevõtet
- tootmisettevõtet või
- loomeettevõtet

ÕV2. kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele

HK 2.1. kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest

HK 2.2. põhjendab juhendi alusel meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest

Nõudlus
Pakkumine
Turu tasakaal
Konkurents
Turunduseesmärgid
Turundusmeetmed
Turuanalüüs
Turundusuuring

ÕV4. kavandab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelist

HK 4.1. kavandab ettevõtte asutamise protsessi lähtudes äriseadustikust

HK 4.2. kirjeldab meeskonnatööna juhtimisegevused lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest

HK 4.3. koostab ettevõtte arengustrateegia lähtudes ärimudelist, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast

Ärimodeli koostamine
Ettevõtte asutamine
Ettevõtlusvormid
Meeskonnatöö
Organisatsioon
Juhtimisegevused
Strateegiline juhtimine

ÕV3. mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast

HK 3.1. koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi lähtudes äriideest ja turuanalüüsist

HK 3.2. hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi lähtudes loodud äriidee valdkonnast

HK 3.3. kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast

Majanduskeskkond
Tulude ja kulude ringkäik
Ressursid
Ettevõtte tulud ja kulud
Eelarved
Kasumiaruanne
Bilanss
Äriseadus

Viienda taseme ettevõtlusõppe moodul spetsialiseerumisega **teenindusettevõtlusele**

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused, hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ja luua ning juhtida teenindusettevõtet

ÕV5 kavandab teenindusprotsessi arvestades teenindusjuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohaldatavaid nõudeid

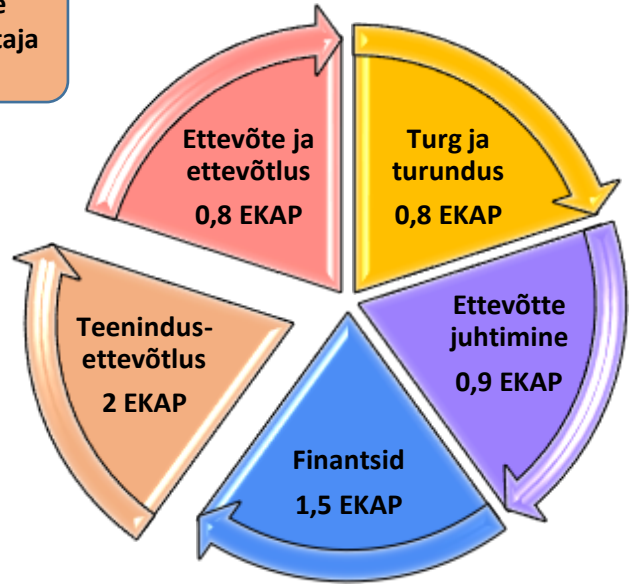
HK 5.1. kirjeldab kliendi teekonna lähtudes teenusedisaini põhimõtetest ja valdkonnale kohaldatavatest nõuetest

HK 5.2. kavandab teenindusprotsessiks vajalikud ressursid

HK 5.3. kavandab teeninduspersonali töökorralduse lähtudes teenindusprotsessist

HK 5.4. kavandab teenuse müügi lähtudes sihtrühma eripärast

Teenindusprotsess
Teenusedisain
Klienditeekond
Kvaliteedinõuded
Teenindusjuhtimine
Teeninduspersonali
töökorraldus
Teenuse müük

Viienda taseme ettevõtlusõppe moodul spetsialiseerumisega **tootmisettevõtlusele**

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused, hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ja luua ning juhtida tootmisettevõtet

ÕV 5.kavandab tootmisprotsessi arvestades protsessijuhtimise põhimõtteid ja valdkonnale kohalduvaid nõudeid

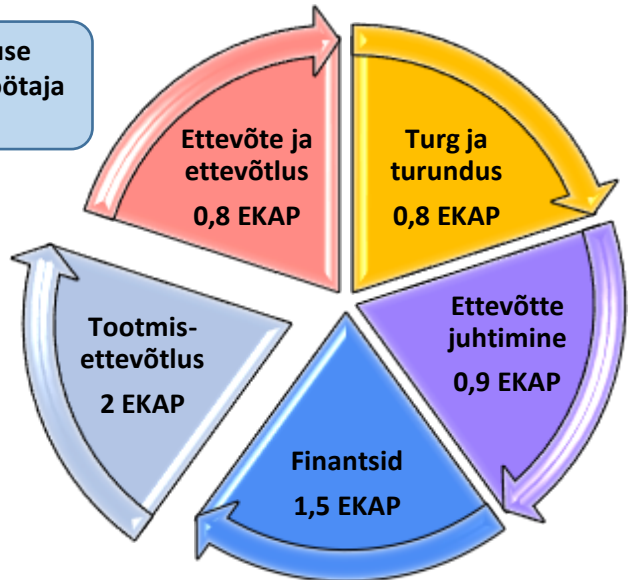
HK 5.1. põhjendab tootmisprotsessi vastavust kavandatud ärimudelile lähtudes kohalduvatest nõuetest

HK 5.2. kavandab tootmisprotsessiks vajaliku tarneahela, sh ressursid

HK 5.3. arvutab toote omahinna lähtudes kavandatud tootmisprotsessist

HK 5.4. kavandab tootmispersonali töökorralduse vastavalt ärimudelile

Tootmisprotsess
Tootearendus
Tarneahel
Tootmisjuhtimine
Toote omahind

Viienda taseme ettevõtlusõppe moodul spetsialiseerumisega **loomeettevõtlusele**

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused, hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ja luua ning juhtida loomeettevõtet

ÕV5. kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loominguilisest ideest loomeettevõtte

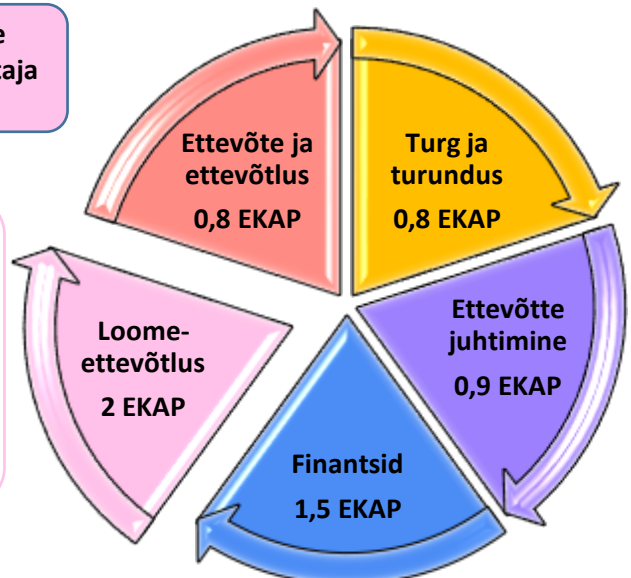
HK 5.1. kirjeldab tootearenduse lähtudes ärimudelidest

HK 5.2. arvutab toote omahinna arvestades toote või teenuse eripära

HK 5.3. kavandab tootesitluse ja müügi lähtudes sihtrühmast

HK 5.4. kirjeldab loovust soodustava töökeskkonna loomist lähtudes ärimudelidest

Tootearendus
Tootedisain
Innovatsioon
Hinnakujundus
Isiklik müük
Intellektuaalne omand
Loovkeskkond

Juhtpartnerid:

Partnerid:

